

A Brassói Ujjal előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy óra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJJAL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjazás szerint.

Szerkesztőség: KAPU-UTCA 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Kepe megváltás.

Az alsó papság fizetésének valamelyes rendezését jelentette a még Zichy János kultuszminiszter kezdette korpótlék kiegészítés. Nem szólunk jelen esetben arról, hogy e rendezés kevésbé sikerült, mint vártuk, mert erről más alkalommal bővebben szólunk, hanem csupán azt tesszük szövé, hogy ez a bizonyos korpótlék legkevesebbé sem rendezte méltányosan az alsó papság anyagi helyzetét, mert annak sokkal mélyebb a gyökere s ez az ugynevezett keperendszer.

A kepe talán erdélyi specialitás s jelenti az alsó papság illetményeinek terményekben való kiszolgáltatását a hivek részéről. Ez magában véve, így a fehér papiroson talán nem is fest olyan feketén, mint a reális életben. Itt azonban nagyon kellemetlen szint mutat s ilyen helyzetet teremt s azt jelenti, hogy rendes körülmények közt az alsó papság nemcsak feléhez nem jut illetményeinek, de amit kap, abban sincs köszönet.

Ez azonban csak az anyagi oldala a dolognak, mely már magában is elég volna a helyzet siralmas és tarthatatlan voltának jellemzésére de ennél sokkal fájdalmasabb és siralmasabb az erkölcsi háttér, mely e helyzetet jellemzi. Mily borzasztó erkölcsi hátránya van, hogy a teljesen független helyzetben levő papság, melynek hivatása a lelkek vezetése, a tehát szinte kizárólagos lelki s szellemi munka; mely hivatásánál fogva arra van rendelve, hogy népének szellemi vezére legyen s minden külső kényszeről menten szolgáljon hivatásának — mondom — mily borzasztó erkölcsi hátránya van annak, ha ez a papság éppen az anyagi kérdés miatt, a mindennapi kenyér miatt függő helyzetben van népétől s azok teljes szeszélyének van kiszolgáltatva, vagy külső körülmények miatt arra kényszerítve, hogy — mert élnie kell — a lelki, szellemi vezetést mellőzve, az anyagi megélhetésért küzdjön.

Már pedig a jelenlegi keperendszer mellett legtöbb esetben erre van kárhóztatva a papság nagy része. En-

nek tulajdonítható az is, hogy ma csak oly kevesen és sokszor nem is képzetek lépnek erre a pályára, vagy — mert hangsúlyozom, élni kell — sok pap inkább jó gazdává lesz, mint munkás pappá. Nem is szólunk itt azokról a szinte elviselhetetlen állapotokról, melyeket nap-nap mellett előidéz a keperendszer a papság és hivek közt sokszor kiélesedett differenciákban az anyagi kérdés miatt.

Régen, jó évekkkel megindult már egyházi körökben a mozgalom a kepe megváltására. Tudtunkkal az erdélyi r. k. státus is foglalkozott e kérdéssel. Eredmény azonban eddig még nem volt. Nem régebben, körülbelül másfél-két év előtt Kolozsvár megye törvényhatósága foglalkozott a kepe megváltással s feliratot is küldött a kormánynak ez ügyben s tudtunkkal felszólította körlevélben az összes erdélyi vármegyék törvényhatóságát, hogy hasonló irányu pártoló feliratban támogassák az eszmét. Nem tudjuk, hogy a többi vármegyék e kérdésben állást foglaltak-e és milyen irányban, de azt mindenesetre sajnálattal tapasztaljuk, hogy eredménye eddig nincs, sőt jelek sincsenek arra, hogy a kormány ezideig komolyan foglalkoznék e gondolattal, pedig aligha van ennél aktuálisabb kérdése törvényhozásunknak a politikai kérdéseket leszámítva.

Most, e hó 7-én tartja az erdélyi egyházmegye papsága az egyházmegyei zsinatot. E kérdés ugyan nem tartozik szorosan a zsinaton tárgyalandó kérdésekhez, de véleményünk szerint szoros összefüggésben van egyházmegyénk vallás-erkölcsi kérdéseivel s mert e tekintetben csupán kérésről, vagy állásfoglalásról van szó, helyénvalónak, eredményesnek, sőt nagy mértékben célravezetőnek tartanók, ha a zsinat — mint az erdélyi papság gondolatának kifejezője — e kérdésben állást foglalna, s mint ilyen indítana mozgalmat részint saját kebelében, részint a kormánnyal karöltve e kérdés rendezésére és megoldására.

Mi hisszük, hogy ennek rövid időn belül meg is volna a kívánt eredménye. (Q)

Politikai széljegyzetek.

Berettyóújfalú választásra készül.

Ez egy egész komoly hír s még komolyabb valóság, mert ezt a munkapárton hirdetik. Ez a bizonyos Berettyóújfalú különben Biharban van. (Ezt jó tudni és megjegyezni) Ott ahol Tisza az ur, s ahol tehát az is lehetséges, hogy választásra készüljenek akkor is, mikor van képviselőjük.

Hogyan lehet ez? Ugyan kérem, nagyon egyszerűen. A jelenlegi lemond. T. i. úgy áll a dolog, hogy most van egy képviselő, kinek mandátuma van, de sem neki, sem a munkapártnak nem sokat használ az a mandátum. Aztán van egy ember, a kinek nincsen mandátuma, de a kinek birtokában egy mandátum használna a pártnak. Tehát egyiktől elveszik, a másiknak oda adják egészen úgy — házi kezelésben, mert végre is a XX. században nevétséges volna azt gondolni, hogy a képviselőket (pláne a munkapárton) magukért választják s nem a pénzüért.

S így aztán sikerül a hely és névcsere.

Még csak bizonyos finánciális kérdések várnak megoldásra s aztán meg lesz. Tisza akarja. S akkor ez oly természetes itt minálunk, hisz mit nem lehet ma megvásárolni — pénzzel.

Gyoma tipikus

magyar város, melynek — mint az Arany János megénekelte bírónak — mindig igaza van. Mit izgassa magát politikával, hát szépen meg egyezik és salomoni bölcsességgel megoldja a kérdést: ma így — holnap úgy, legyen mindenkinek elég téve. Tehát ha előbb függetlenségi jelöltet küldött s azt legteljesebb bizalmáról biztosította, akkor most — a béke kedvéért — munkapártnak van a sor.

Ez olyan praktikus és elég gazdaságos beosztás. Végre is így lelke vágyát s üres zsebének igényeit is kielégíti a kerület.

S a becsületről ugyan mit beszélnek az „urak“, — gondolják jó paraszti eszükkel, mikor az egész politika az „urak huncutsága.

Hiszen ez guszpus dolga, miről nem lehet disputálni. Hát legyen nekik, hiszen olyan rossz esztendőök járnak — s aztán élni mégis csak kell.

Herceg Ferenc provokál.

Előbb irt, de azt meguntta, aztán beszélt, de akkor megijedt maga is a hangjától, most aztán provokál, párbajozni akar.

Nem is gondolná az ember, hogy ez a Herceg Ferenc ilyen sokoldalú. Hátha még alaposabban megnézzük. Ir pl. hazafias szel-

Huscsarnok áthelyezés.

Értesitem nagyrabecsült vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a **pénzügyi palotában levő HUSCSARNOK** üzletemet f. hó 22-től **Kut-utca 23. szám alá** helyeztem át. — A nagyérdemű közönség és t. vevőim szives pártfogását továbbra is kérve maradok

mély tisztelettel **KÁDÁR MIHÁLY** mézszáros.

(16—25—164)

lemben a szabadságért küzdve, beszél mint egy mungó és provokál, mint egy kázeházi krakéler.

És csodálatos olyan pechje van Hercegnek. A hűtlenül elhagyott Muzsa talán bosszút áll rajta, mert sem szónoki babérokat nem tud aratni, sem párbaj hőssé nem lehet. Pedig ő akarja, talán jobban, mint az írói sikereket. És határozott pechje van.

Aradon disztelenül letört szónoki karrierje s most meg Buza Barna segédjei válaszólták a provokálásra, hogy Buza Barna és Herceg affért nem tartják lovagias uton elintézhetőnek, hanem — ha elégtételt akar — a bíróságnál kell azt keresnie.

Lássá Herceg ur! mégis csak az első szerelem az igazi s a Muzsa csókja Önnek pénzt s babért is osztott — de . . . a többit önnek is be kell látni. Végre is vannak még ilyen félreismert tehetségek.

A tanítók államsegélye.

Az új törvény végrehajtása.

A felekezeti és községi iskolák tanítóinak javadalmazására vonatkozó 1913. évi törvény csak nem rég ment keresztül a törvényhozáson és a miniszter már elrendelte annak gyors végrehajtását. Érdekes és a miniszter jóindulatára vall az, hogy a rendeletben nyomtatékosan kiemeli, miszerint a közigazgatási bizottságok a lehető legrövidebb idő alatt hajtsák végre az erre vonatkozó utasításokat, hogy így minden tanító mihamarább élvezhesse a fizetés rendezést.

A rendelet szerint mindazon iskola fenntartó felekezeti és községi hatóságok, melyek tanítóiknak szegénységük miatt nem tudják megadni az 1913. évi LXVI. t.-c. 4 §-ában megállapított fizetést, ha azt a közigazgatási bizottság útján kérelmezik, meg fogják kapni.

Az államsegély folyósítása iránti kérelmeket kellőleg felszerelve már szeptember 1-ig be kell mutatni a miniszterhez. Az esetben, ha valamelyik iskola fenntartó hatóság elmulasztaná a kérelmeket felterjeszteni, de rá van utalva a segélyre, a tanító nem fogja elveszíteni a fizetés javítást. A miniszter ugyanis úgy intézkedett, hogy minden be nem terjesztett, vagy elkésve érkezett kérelem úgy tekintetik, mintha az iskola fenntartóknak nem volna segélyre szükségük. Ilyen esetben a tanító az iskola fenntartótól követelheti az új törvény alapján megállapított fizetését.

Erre tekintettel valószínűleg nem fog késlekedni egy hatóság sem, hogy idejében beküldjék okmányait.

Az 1907. évi törvény alapján már államsegélyt élvező tanítók részére a miniszter az új törvény szerinti rendezést folyamatba tette, csupán a kiegészítő okmányokat várja a közigazgatási bizottságtól.

Az államsegélyt eddig még egyáltalán nem élvezett iskolánál a közigazgatási bizottság a legnagyobb körültekintéssel köteles eljárni. Az ilyen iskolák kérelmét kötelesek az elhelyezés, felszerelés, taneredmény, de főként a hazafias szellem szempontjából beható vizsgálat alá venni és annak alapján megtenni a segély megadása, vagy elutasítása iránti javaslatot.

A miniszter körrendelete a napokban érkezett meg a főispánokhoz, akik már értesítették is a hatóságokat, hogy a miniszter intézkedéseinek megfelelően járjanak el, még pedig minél rövidebb idő alatt.

A Vörös-kereszt támogatása.

Háborus idöket élünk s ilyenkor a Vörös-kereszt egyesületnek a legnemesebb emberbaráti feladat jut osztályrészéül, amelynek csak úgy felelhet meg becsülettel, ha a társadalom kellő erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti. A Balkán-háboru alatt is köztudomásu, hogy a magyar Vörös-kereszt kivette a maga részét, bár ez a háboru csak távolról érdekelt bennünket, de ha közelebben érdeklő baj támadna, megsokszorosodnék emberbaráti tevékenysége.

Háboru esetén ugyanis a Vörös-kereszt köteles a háboru színhelyére 165 sebesültet szállító kocsit, 23 társzekerét és 300 hordozható ágyat és széket, 200 ágyra berendezett tábort kórházat s mozgó egyleti raktárakat küldeni. Ezen felül a hadi színhely mögött felállít 8 tartalék kórházat kétezer sebesült részére, 50 betegnyugvó állomást 5092 sebesült részére, 500 kiségitő kórházat könnyen sérült tisztek s legénység részére, 4 üdülő házat és 812 üdülőhelyet több mint 30 ezer lábadozó beteg részére. Budapesten fenntart egy tudósító irodát, amely a megsebesült vagy elesett katonákról hozzátartozóiknak megbízható értesítést ad s anyagi támogatást is nyújt.

A béke idején ápolónők kiképzése céljából fenntartja a budapesti Erzsébet-kórházat és a kolozsvári Erzsébet-Mária-kórházat, rendez ápolónői tanfolyamokat s rendkívüli szerencsétlenségek esetén közhasznu tevékenységet fejt ki.

A magyar Vörös-keresztnek mindössze 38 ezer tagja van. Ezzel szemben a német Vörös-kereszt egy millió s a japáni másfél millió tagot számlál. Taggyűlés céljából a magyar Vörös-kereszt felhívást intézett a nagyközönséghez, kérve minden humánus érzelmű embert, hogy évi csekély két korona tagdíjfizetési kötelezettsége mellett lépjen be tagnak s így járuljon hozzá az egyesület nemes feladatához.

Színház.

Heti műsor:

Pénteken: július 4-én, itt először: A kém, színmű 3 felvonásban, írta: Kistemacker.

Szombaton: július 5-én, itt először: Tengerész Kató (Mariene Gustl) nagy operette 3 felvonásban. Írta: Jarnó György.

Vasárnap: július 6-án délután: II. Rákóczi Ferenc fogsága, színmű 5 felvonásban. Írta: Szigligeti Ede, este másodszor: Tengerész Kató, nagy operette.

A farkas.

Molnár Ferenc tegnap este meghozta az első táblás házat a színházban. Előkelő, disztigvált közönség gyönyörködött Molnár Ferenc „Farkas”-ának könnyű és szellemes fordulataiban. Az „Ördög” „Liliom” stb. darabok szerzője méltán megérdemelte azt az érdeklődést, mert talán ez Molnárnak legsikerültebb darabja s úgy a színpadi technika kiaknázását, mint a szellemi tartalmat és csodás szellemességét illetőleg olyan darab, hogy legőszintébb csodálatunkat váltja ki.

Fordulatok merészsége s mégis természetessége, a szavakkal való bánás könnyedsége s mégis tartalmas sulya jellemzik Molnár darabjait s talán egyiket sem annyira, mint éppen a „Farkast.”

A II-ik felvonás változásának beállítása oly frappáns, oly megragadó, hogy az első percben alig érti meg az ember, ki csak a darabot szemléli. És ami Molnárnak feltétlen sikert biztosít az az, hogy merész fordulatai s beszéd módja dacára is mindig emberi, egészen emberi.

A „Farkas” meséjének hősei a mindennapi élet szereplői: férj, feleség s egy harmadik. Egészen új azonban és szokatlan e háromnak viszonya egymáshoz. A féltékeny férj, az asszony, ki csak álmában csalja meg urát s az a bizonyos harmadik küzdenek egymásért s egymás ellen Molnár Ferenc könnyedségével nem cothurnusban, hanem tompító gummisarku cipőben, tehát a XX. század milliőjében. S a küzdelem vége, a megoldás is oly természetes s természetességében oly csodás, hatalmas, olyan molnárferenci: „A vége az, hogy jött a farkas . . . és a szegény ember vett egy nagy botot, meg egy puskát . . . és . . . elment a farkas, elszaladt a farkas . . . szaladt, szaladt, szaladt . . . elszaladt”. És ezzel vége a darabnak.

És éppen a természetességet, könnyedséget, mely Molnár darabjainak annyira speciális vonása, nem láttuk egészében felcsillanni a tegnapi előadásban. Hisz jó volt, de nem molnárferenci. A hangtalan gumisarkok helyett a szereplők egyrésze kopogó cournust öltött, pedig hát ez nem volt se tragédia, se színmű. Ez az élet volt, melyet cipőben járunk s nem cothurnusban. Herceg volt az egyetlen, ki a férj szerepében mindvégig teljes megértéssel, könnyedséggel játszott, ki tegnap ujjal igazolta, hogy elsőrangú művész, ki megélni tudja szerepét. Minden mozdulata, szava, gesztusa a legtermészetesebb s neki elhittük, nála megértettük az előadásban a II-ik felvonás változásának álmjelenetét is.

Fái Flóra ugyancsak megértette az okos asszony lélektanát s azt teljesen meg is oldotta. Csupán az álmjelenetben volt — véleményünk szerint — túl drámai s nem tudta azt az illuziót bele olvasztani játékába, hogy voltaképpen ez csak álom, mert ő jó, becsületes, hü asszony. Mondom azt az illuziót nem tudta felkelteni egészen s innen magyarázható az is, hogy a közönség egyrésze nem értette meg a darabot. Ettől a jelenéstől eltekintve, a hü, szerető, s becsületes asszonymak oly típusát mutatta be, mely előtt meg kell hajolnunk.

Hasonló hibát fedeztünk fel Abonyinál is különösen a főhadnagy szerepében, de már a diplomatóban, művészen és cselédben illuziót keltett, de nagyon jó volt az utolsó felvonásban, hol a szerep is legtöbbit kívánt tőle. Itt elsőrangú volt: könnyed, természetes, igazi, habár kissé túlzott s nem találtuk meg az összefüggést az I. felvonásban huszártisztekkel jó ismerős és a III-ik felvonásban szinte félszeg ügyvédjelölt közt.

Kisebb szerepekben jó volt Vágóné, Sziklay és Tihanyi. (Nó.)

Színházi hírek.

Tengerész Kató. Szombat, vasárnap és hétfőn Jarnó Tengerész Katója kezdi meg pályafutását a brassói színpadon; az előlekből ítélve a közönség nagy érdeklődéssel tekint kedvelt zeneszerzője ezen legújabb szerzeményének előadására elé. Az Erdész leány és Muzsikusz leány szépségei annyira megragadták lelkünket, hogy a legfinomabb várakozással tekinthetünk a szerző ezen legújabb produktuma elé.

NAPIHIREK

Igazgató Ur!

Ezt a kis irást tekintse levélnek . . . melyet Önhöz adresszáljak . . . s Önnek is szól . . . de Pál is megértheti . . . A helyzet t. i. nehéz s . . . s hogyan adresszáljam azt pl. . . a nagyérdemű közönségnek . . . ? Nem lehet . . . nem megy . . . Tehát Önnek küldöm . . . este felé 7 órakor . . . mikor itt Brassó fölött is leszál a nap . . .

Hát kérem szépen Igazgató Ur . . . a tapasztalataimat akarom Önnek leírni . . . Mi a tegnap voltunk a színházban . . . Sokan voltunk . . . Telt ház. Ön örvendezett . . . Nem . . . Lelkesedett . . . s a két kezét dörzsölte . . . Látták . . . S ez oly természetes volt . . . Mindenki így tett volna az ön helyében . . . Bizonyára hálásan gondolt a Molnár Francira . . . S ez így természetes . . . Telt ház . . .

Ez csak egyoldalú volt . . . t. i. az ön öröme . . . s önző is volt . . . mert mások is örülni akartak . . . Nem sikerült . . . Nem ment . . . És ez is természetes volt . . .

Önnek örömet okozott a telt ház . . . másokat . . . a közönséget . . . éppen ez bosszantotta . . . Nem tudom, de hiszem s ha ebben tévedek is . . . az bizonyos . . . hogy az telt ház . . . egy-negyed 9 órakor lett felté . . .

S itt kezdődik a tapasztalatom . . . mely két irányu . . . Első: a pénztár még egy-negyed 9 órakor jegyet árusított . . . holott pont 8 órakor . . . a függöny felgördült . . . A közönségről nem szólok . . . kinek szóljak . . . ? de ez a tapasztalat bántott . . . sokakat . . .

Hát kérem szépen . . . Igazgató Ur . . . ezen nem lehet segíteni ? . . . Ezt nap-nap mellett végig kell szenvedni ? . . . Akkor talán jobb volna az előadást csak a második felvonásnál kezdeni . . . S akkor . . . ¹⁰ nem bosszankodnánk s mégis ott volnánk . . . ahol ma . . . a darab elejét utána olvasnók . . . ²⁰ élveznénk . . . mert végre is azért megyünk színházba . . .

Igazgató Ur . . . Ön modern ember . . . ilyenek ismerjük . . . hát kértünk egy kis modernséget ebben . . . mert e folytonos késés . . . nagyon sablonos . . . ócska már . . . Elkopott . . . S ezen két módon lehet segíteni . . . ¹⁰ A jegypénztárt lezárni . . . mikor a függönnyt szétnyitják . . . és ²⁰ mikor a függönnyt szétnyitják . . . akkor az ajtókat . . . becsukják . . . Hisz már a latinoknál is azt tartották: tarde venientibus ossa . . . a ki későn jön rághja a csontokat . . .

Aztán különben is miért bosszankodják a rendesen érkező többség . . . a rendetlen kisebbségért . . . A magyar parlamentben is a többség kedvéért dobták ki a kisebbséget . . .

Tehát . . . ? A következtetést Önre bízom Igazgató ur . . . bár a következményeket nem vállalom . . . de azért valamit mégis csak lehetne . . . tenni . . .

(=)

Vasárnapi Istentisztelet sorrendje. A zsinat előkészülete alkalmából a következő sorrendben tartják a plebánia templomban a szt. miséket és ájtatosságokat. Reggel 7, 8, 9 és fél 12 órakor csendes szt. misék. Dél-előtt 10 órakor német és magyar szt. beszéd, utána szentségkítéssel énekes szt. mise. Délután 5 órakor. szt. olvasó, minden szentek litániája, áldás. Este 7 órakor egy negyed órán át harangozás. A híveket ez uton is felkérjük, hogy tömegesen jelenjenek meg az ájtatosságokon.

Miniszteri köszönet. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter gróf Majláth G. Károly v. b. t. t., erdélyi püspöknek, aki a dési r. k. iskolák segélyezésére 3 éven át 1200 koronát adományozott, őszinte elismerését és köszönetét fejezte ki.

Kongregánisták figyelmébe. - Vasárnap d. e. egy negyed 12 órakor tartjuk a gyűlést, miután délután a prézes elutazik. Fontos megbeszélni való lesz, ezért legyünk mindnyájan ott.

Szt. óra. Vasárnap a szent óra helyett olvasót mondunk. Olt. egyleti tagokat kérjük, hogy a zsinat sikeréért ez ájtatosságon vegyenek részt.

Ellopott képek. Rosner Sándor Kolostor-utcai kereskedő ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, ki, míg ő távol volt, 2 képet lopott el. A képek értéke 1000 korona. Az egyik kép egy ménest ábrázol egy lovassal s kutyával, a másik kurdot.

Uj törvény. A hivatalos lap mai száma közli az Országos Gazdasági Munkáspénztárról és gazdasági cselédek, valamint a gazdasági gépmunkások balesetére való biztosítás és betegség esetében való ellátása tekintetében irányadó törvényes rendelkezésről szóló 1913 évi XX törvénycikket.

Megszűnt a forgalom Romániával. A predeáli határrendőrségtől vett értesítés szerint a Romániába való teheráru forgalom megszűnt; mindennemű teherárunk bevitelét a román kormány megtiltotta. Miről tudomásvétel végett értesítetnek az illetékesek.

Pali és Duci-bácsi estélyek a „Merkur” Mozgóban. Az Iparegyletben (Gewerbeverein) levő Merkur-mozgóban f. hó 5-én, szombaton és 6-án, vasárnap Pali- és Duci bácsi estélyek tartatnak. Az előadások ugy szombaton, mint vasárnap d. u. fél 4, 6 és 8 órakor kezdődnek. — Az érdekes műsor a következő: Pali angol nevelőnőt kap. Humoros. — Az udvar Ischlben. Ezen érdekes és látványos kép egyes pillanatokot mutat be az uralkodóház tagjai életéből, Ischlből, Ő felsége a kedvenc nyaralóhelyéről. — Pali öngyilkos akar lenni. Komikus jelenet. — Levélhullás idején. Megható dráma I felv. — Pali a rendőrök királya. Humoros. — Egy asszony rabja. Társadalmi dráma 3 felvonásban. Friss nyomon érve. Humoros. (Duci) Pali hipnotizál. Humoros.

Jód- és kénforrások Predeálon. Predeáról írják: A kultuszminiszter által felépített Szanatórium közelében bővizű jód- és kénforrásokra bukkantak. A jövő évben az „Eforia” gyógyintézetet fog létesíteni Predeálon.

Árviz. Nagyváradról jelentik: Az élesdi és margittai járásokban az árviz roppant nagy károkat okozott. A élesdi járásban emberéletet is követelt az áradás. Élesden az erdőipar r. t. vasuti töltéseit teljesen meg rongálta a víz. A Körös is kilépett medréből, Tinódtól-Élesdig minden víz alatt áll. A termés teljesen elpusztult. A margittai járásban a Berettyó végzett nagy pusztításokat. A ha-

tárok mindenütt víz alatt állanak. Hasonló jelentések érkeznek Erdély különböző városai-ból is. Romániában az Olt folyó öntött ki s pusztított el falvakat.

Nagy talajművelőgép bemutató Kolozsváron. A Kolozsváron szeptember hó 5-8-ig tartandó XVII. tenyészállat és a IX. mezőgazdasági gép és termény kiállításokkal kapcsolatban nagy talajművelő és vetőgép bemutató is lesz Kolozsvár város (Gazdasági akadémia) és Szászfenes község határában. Erdély rohamos mezőgazdasági fejlődésében a gépkultúra mind nagyobb tért kezd hódítani és ez tette szükségessé, hogy a E. G. E. kiállítással kapcsolatban egy nagyobb gépbemutató is rendeztessék.

Találtatott egy arany fülbevaló. Jogos tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Táviratok.

Bukarest, jul. 4.

A tegnap kihirdetett mozgósítás a lakosságban nagy ijedelmet okozott. A mozgósítást azután mondták ki, hogy a választ Szófiából, Athénből és Belgrádból megkapták. Tegnap délután nagy néptömeg járt az utcákon és tüntetett a Monarchia ellen. A zászlókon feliratok olvashatók: Le a hűtlen Monarchiával! s a királyi palota előtt tartott beszédben a Monarchiát gyalázták.

Hir szerint Románia kabinetválság előtt áll.

Szofia, julius 4.

A Daneff kabinet helyzete tarthatatlan. Az új kabinet Petroff generális alatt lép életbe. A szerbeket a bolgár csapat Ovcepolje mellett teljesen megsemmisítette. A kormány tegnap a görög kormányhoz jegyzéket intézett, melyben protestál a szaloniki ezred lefegyverzése ellen s elégtételt követel.

Belgrád, julius 4.

Mindenütt a szerb sereg győzelméről beszélnek. Ma 1600 elfogott bolgár katonát szállítottak Belgrádba. A pályaudvaron egy külön vonat áll készletben, mely Péter királyt Úszkütbe, a főhadiszállásra vigye, hogy a háborút nyilvánosan proklamálja.

Athén, jul. 4.

A görögök az egész vonalon győztek s a bulgárokat kiűzték hadállásaikból.

Kiel, jul. 4.

Az olasz királyi pár éjjel 11 órakor vissza utazott a fővárosba.

Pétervár, jul. 4.

A hadügyminiszterium a Dumától több millió hitelt kért.

Konstantinápoly, jul. 4.

A porta tudatta az egyes kormányokkal, hogy háboru esetén önállólag intézkedik.

Athén, jul. 4.

A főhadiszállásról érkezett jelentés szerint, a görögök Nigritát megszállták. A bulgárok megfutamodtak. A király ezt táviratozta: Seregeink megverték az ellenséget s sok hadiszert zsákmányoltak.

Saloniki, jul. 4.

A vasuti összeköttetés Gewoghelivel ismét helyre van állítva.

Bukarest jul. 4.

A minisztertanács tegnap egész délutánon át tartott. A mozgósítást csak két nap után foganatosítják.

Ajánlható cégek Brassóban:

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden eszkmába vágó munkát.

Asztalosok:

Kiss Balázs,
Közép-utca 24. Épület- és butorasz-talos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

Orbán András,
Fekete-utca 8. Épület- és butorasz-talos. Elvállal minden e szakmába vágó munkát olcsó árban.

Butorraktárok:

Zachariás Márton,
Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,
Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.

Both József,
Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan esz-közöl.

Borsovitzky Lajos,
Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.

Dánér Lajos,
Hosszu-utca 44. Cipő üzlet és javító műhely.

Nagy Ferenc,
Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,
Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők dus választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

Schmilovsky János,
Kórház-utca 33. Elvállal férfi-, női- és gyermekcipők készítését tartós és csinos kivitelben. Szolid árak mellett javításokat gyorsan és pontosan eszközöl. Kiváratra megrendelés végett házhoz is elmegy.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,
Hirscher-u. 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, újszer, friss és sós halak, valódi kóser-italok.

Divatru-hereshedők:

Graef Testvérek,
Kolostor-utca 9. Uri és női divat-áruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárusítja.

Drogériák:

Kraft és Herberth,
ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Épület és butor mázólok és fényezők:
Buka D. és Részvean,
műhely Vár-u. 2. Mindennemű modern munkát szolid árban készítenek.

Esztergályosok:

Sirbu Ilyés,
Fekete-utca 4. és Hosszu-utca 20. Diszmutesztergályos és ernyőjavító műhely.

Éttermek:

Európa szálló étterme,
Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitűnő italok. Pilseni ösforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő.
Elsőrendű konyha. Kitűnő italok. Dreher-féle korona sör.

Vigadó (Redout) étterme,
Hirscher-utca. Bérlo: Gottsmann Ede. Kitűnő konyha. Pilseni sör. Jó borok

Fényképészek:

Ambrus Antal,
Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan eszközöltetnek. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos ár mellett.

Gust H.,
Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.

Kovács Sándor,
Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. Pillanat és mozgófénykép felvételek mérsékelt árak mellett, csinos kivitelben.

Férfiszabók:

Barabás Dániel,
Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Héjja J.,
Hirscher-utca 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

Markó István,
Főtér, Virágsor 14. Bel- és külföldi szövetraktár. Kifogástalan munka! Szolid kiszolgálás!

Mihály Jenő,
Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Sebestyén János,
Kórház-utca 44. Férfi-divat szabó.

Tellmann Béla,
Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Czellecz István,
Hirscher-utca 7. Elvállalja a legdivatosabb úriöltönyök elkészítését jótállás mellett.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,
Tehénpiac 4. Divatos szabás, első-rangu kivitel, jutányos árak.

Buca György,
Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,
Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,
Hosszu-utca 14. Egyenruházati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,
Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruházati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-hereshedések:

Arsu Miklós,
Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázólok, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszerelede,
Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókarban tartása elvállaltatik.

Géplakatosok:

Copony György,
Villa-utca 3. Hentes-utca 4. Motorüzemre berendezett lakatos műhely. Nagy választék mindféle konyhatűzelőben. Elvállal mindennemű lakatos-munkát szolid árak mellett.

Gyertyagyárok:

Peteu János,
Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Gépraktárok:

Wetzel Ottó,
Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

Révházak:

Jordáche György,
az alsó sétatéri pavillon bérloje. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kitűnő italok.

Révemérések:

Horváth Józsefné,
Hirscher-utca 24.

Kárpitosok:

Vajda Gyula,
Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlégességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Kefegyártók:

Incze Károly,
Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Lőser L. p. pr. Richlovits A.,
Hirscher-utca 17. Hol mindennemű e szakmába vágó cikkek a legjutányosabb árban kaphatók.

Zeides Alfréd,
Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenfajta ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszont-eladókknak árengedmény.

Benigal Sándor,
Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Viszont eladókknak megfelelő árengedményt ad.

Révüzletek:

R. Mihaletz utóda,
Kapu-utca 13. Első brassói kefeüzlet. Alapított 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszontelárusítók árengedményben részesülnek.

Kocsi- és kerékgyártók:

Kovács Ignác,
Hosszu-utca 91. sz. Elvállal és készít minden fajta új divatu kocsikat, javításokat jótállás mellett, kész kocsit raktáron is tartok.

Márton Albert,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Kocsi-kárpitos és fényezők:

Subutz Dénes,
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmához tartozó munkát jutányos árak mellett.

Kőműves-mesterek:

Moldován György,
Szent Miklós-utca 6 b). Budapesten kitűnő eredménnyel oklevelet nyert kőművesmester. Elvállalja templomok, házak építését és javítását. Költségleíranyzat és tervek készítése. Vidéki meghívásra személyesen odautazik.

Rovácsok:

Kelemen Lázár,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Szakács József
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást jutányos árak mellett. Kész kocsit kapható.

Köszörüs és kések:

Durighello L.,
Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru köszörülde mótör üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Révgyártók:

Hertrich József,
Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak

mellett Viszonteladókknak árengedmény.

Mechanikus:

Littmann Róbert,
Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Mosóda és fényvasaló intézet:

Nicolescu Ilona,
Kut-utca 23. Különlégesség. Fügöny, bluz és mindenféle nyári ruha mosás és vasalás felelősség mellett.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,
Hirscher-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvétele kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,
Hirscher-u. 6.

Női kalapok:

Weisz Róza utóda,
női divat-kalap-terem a „Párisi női kalaphoz”. Kapu-utca 25. Javítások és átalakítások legújabb divat szerint olcsó árban eszközöltetnek.

Óras és ékszerészek:

Gantz József
Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szajgyártók:

Mooser Mihály,
Hosszu-utca 37. Szajgyártó, nyerges és bőrdös. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:

Szabó Béni,
Kórház-utca 11. Jutányos árban fogad el szőrmeárakat molykár elleni megóvás végett felelősség mell. t.

Szobafestők:

Farkas E. Sándor,
Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitel és szolid árak mellett. Poloska irtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.

Turó és háshavál-sajt-gyárok:

Manu Tódor,
Hátulsó-u. 42. -- Hetivásárokon a piacon árusít.

Vegyeskereshedések:

Herz-féle vegyeskereshedés,
Hosszu-utca 90. Korai vetemény-félék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Állandó előfizetők egész éven át tehentejet 24 filléren, bivalytejet 30 filléért kapják. Tiszta kezelés.

Vegyítisztítók:

Schmitz József,
Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csipkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Alsó Warte vendéglő,
(Brassó) és Bartha-féle vendéglő (Hosszufalu) bérloje Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulohelyek, jó konyha, kitűnő italok, kőbányai és Czell sör.

Jian-féle vendéglő,
Lópiac 15. Izletes konyha, kitűnő italok. Czell-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkezésre házon kívül is elfogad mérsékelt árak mellett.

Vésnökök:

Nahmajer Ferenc,
Weisz Mihály-utca 17. Pecsénymók, cimerek legjobb kivitelben készülnek.

Sole Lipót,
Rugyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogrammok és a szabdalalmazott marhalevel-szárzabélyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy óra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

P O L I T I K A I N A P I L A P .

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :-: délután 6 órakor. :-: :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Legjobb bevásárlási források:

Linoleum, szőnyegek és függönyök

legnagyobb raktára, dus választékban jutányos árak mellett

Tellmann és Spell Buzasor 8. ~ Telefon 287.

Biró József

órás és látszerész

Brassó, Kolostor-utca 31. sz.

Alapított 1835. évben.

Mindenfajta fali-, zseb- és ébresztő-
 órák, távcsövek, hőmérők, időjelzők.

Szemüvegek orvosi rendelet, vagy sa-
 ját kipróbált módszerem szerint fele-
 lősség mellett, szolid árakon a leg-
 :-: :-: jobb minőségben. :-: :-:

PÁVEL PÉTER

egyenruha és uri szabóüzlet

Brassó, Weisz-Mihály-utca 26. szám.

Alapított 1898-ban. Ezüst érdem- és elismerő oklevél kitüntetés.

Az egyéves önkéntes urak teljes felszerelésüket legjutányosabban itt szerezhetik be felelősség mellett.

Sírbu János

motorerőre berendezett mű- és épület lakatos
 Brassó, Hosszu-utca 33. szám. Saját ház.

Elvállal mindennemű épület- és műlakatos munkákat, valamint javításokat szolid árak mellett. Specialista konyhatüzelőkben. Csatornázások és vízvezetékek készítését lelkiismeretesen eszközli. Nagy raktár mindennemű konyha tüzelőkben. Költségvetéseket díjtalanul készít.

Első brassói szappan és gyertyagyár

ORENDI JÁNOS Brassó.

Ajánlja kitűnő minőségű házi szappanát oroszán védjeggyel,
 szappanport és jogeczsódát.

Telefon-szám: 73.

Telefon-szám: 73.

Alapított 1860.

Barthelmie György műszerész.

Telefon 380.

BRASSÓ, Kapu-utca 41.

Telefon 380.

Elsőrendű specializet különlegességekre u. m.:
 író-, számozó- és összeadási gépek. —
 Varrógépek. Villamos és fizikai szerke-
 zetek. Grammofonok és lemezek. Irodai
 :-: gépek, felszerelések és kellékek. :-:

Műhely finom és precíz munkák kivite-
 lére. Valamennyi javítása különféle gramofon- és
 pathefon-szerkezeteknek. Írógépek, számológépek,
 gramfonok a legolcsóbb árak mellett és szakszerű
 jótállással.

Minden hónapban új gramofon-lemezek.

Schnell Josefin

Brassó, Kolostor-utca 27. szám alatt.

(A róm. kath. templom mellett.)

Kézimunka különlegességi üzlet.

Mindennemű himzés minta, monogram előnyomása valamint himzések elvállalhatók.

Bernwieser Károly fogászati műterme.

Vár-utca 46. sz. (Continental szálloda mellett.)

Műterem modern fogpótlásoknak.

Különleges készítése: Aranyhidaknak és aranykoronáknak. — Átalakítások és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. (97)

Héjja Béla női divatterme

BRASSÓ, Virágsor 12.

Dánér Lajos amerikai és saját készítésű férfi-, női cipők
:: valamint gyermek-cipők nagy raktára ::

BRASSÓ, Hosszu-utca 44.

Elvállal megrendeléseket felelősség mellett, minden fajta cipőkben valamint tisztai és polgári csizmákban a legkényesebb igényeknek megfelelőleg. Javításokat gyorsan eszközöl. — Szolid kiszolgálás! — Mérsékelt árak!

Huscsarnok áthelyezés.Értesitem nagyrabecsült vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a **pénzügyi palotában levő HUSCSARNOK** üzletemet f. hó 22-től **Kut-utca 23. szám alá** helyeztem át. — A nagyérdemű közönség és t. vevőim szives pártfogását továbbra is kérve
maradok mély tisztelettel **KÁDÁR MIHÁLY** mérsáros.

(23—25—164)

**„ADLER”-
automobilok**olaj, auto-pneumatik a legjobbak!
Autokikölcsönzés.
Kerékpár, varrógép és auto-javítás
MOOSER MIHÁLY-nál
Brassó, Kapu-utca 39.**Kósa Albert**

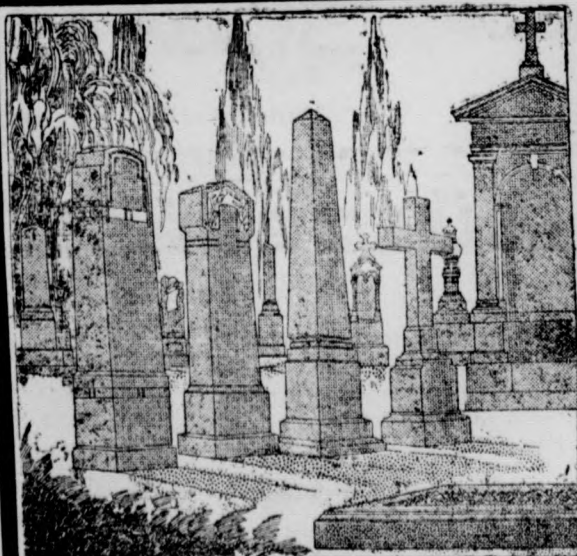
szabó-üzlete

Brassó, Weisz-Mihály-u. 6.

Ajánlja dus tartalmu szövetraktárát úgy belföldi, mint finom angol szövetekben. — Elsőrangú kivitel.

Kifogástalan szabászat.

Egy ujonnan épített, jól jövedelmező

ház eladóÉrtekezhetni SEBESTYÉN LÁSZLÓ
— vizsgázott kőműves mesternél, —
Sztás-utca 54. szám alatt.**Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat**
Herzum Ferenc és Károly

Brassóban. Vasút-utca 58-B. :: A MÁV. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sírkövekben fehér márványból, laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachid és homokkőből.

Elvállalunk és szállítunk: különleges sírköveket, átalakításokat, áthelyezést, úgy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely hazai kőből, vagy márványból.

Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás mellett bárkivel versenyképesek vagyunk.